

43 ปี วีรกรรม..จิตร ภูมิศักดิ์ ..ยังประจักษ์ชัดไม่รู้ลืม

นำเสนอเมื่อ : 10 พ.ค. 2552

สดุดีวีรประวัติ อัจฉริยะผู้พิทักษ์ไว้ ผืนแผ่นดินไทย ยังลือนาม

จิตร ภูมิศักดิ์ รำลึกจากไป 43 ปี

ล่วงมา 43 ปีแล้ว ที่ "จิตร ภูมิศักดิ์" ถูกล้อมปราบยิงเสียชีวิตที่บ้านหนองกง ต.คำบ่อ อ.วาปีปทุม จ.สกลนคร เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2509 ขณะเขาเป็นนักปฏิวัติ รวมต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ต่อต้านระบอบเผด็จการในขณะนั้น

ชีวิตของจิตรจบในวัยเพียงแค่ 36 ปี แต่ด้วยวัยขนาดนั้น จิตรเป็นทั้งนักวิชาการ นักประวัติศาสตร์ กวี ศิลปิน นักดนตรี นักประพันธ์เพลง นักโบราณคดี และนักปราชญ์ เหล่านี้ล้วนมีผลงานเป็นหนังสือ บทเพลง บทกวี ประจักษ์มากมาย

กล่าวได้ว่า จิตรเป็นอะไรหลายๆ อย่าง ได้มากกว่าที่คนหนึ่งคนจะเป็นได้

ในงานรำลึกปีนี้ ที่อนุสรณ์สถาน จิตร ภูมิศักดิ์ ข่ายป่านาจารย์รววย บ้านหนองกง จุดที่เขาต้องจบชีวิต ขณะออกจากป่ามาขอชาวชาวบ้าน แต่มีผู้แอบไปแจ้งกำนัน ก่อนนำกลุ่มทหารอาสาตามมาลอบยิงเสียชีวิต

ชาวบ้านหนองกง จัดพิธีทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ดวงวิญญาณจิตร เหมือนเช่นทุกปี ตั้งแต่ค้นพบเศษกระดูกของจิตร เพื่อระลึกถึงคุณูปการที่จิตรทิ้งไว้ให้สังคม ที่ผ่านมา เป็นการจัดกันเองของชาวบ้าน แต่ปีนี้มีหน่วยงานและองค์กรเอกชนเขามาร่วมด้วยเป็นปีแรก ไม่เฉพาะแค่ กองทุนจิตร ภูมิศักดิ์ ยังมีเทศบาลตำบลคำบ่อ มหาวิทยาลัย ลัทธิราชภัฏสกลนคร และมูลนิธิสายธารประชาธิปไตย

มีกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ร่วมงาน ผ่านการจัดเสวนาทางวิชาการ ค่ายเยาวชน "ดนตรี กวี จิตร ภูมิศักดิ์" นำกลุ่มเยาวชนในพื้นที่เขาค่ายกิจกรรมเป็นเวลา 3 วัน เพื่อเรียนรู้ว่า จิตร เป็นใคร พรอมทั้งศึกษาบทประพันธ์ บทกวี และดนตรี ผลงานของจิตร

พระครูสังวรธรรมวงศ์ เจ้าคณะอำเภอสองแคว อดีตเจ้าอาวาสวัดประสิทธิ์สังวร หรือ วัด หนองกุง สถานที่บรรจุอัฐิของจิตร ยอนรำลึกช่วงเวลาที่ยพบเหตุการณ์ของจิตร วาสุมัยก่อนบริเวณที่จิตรเสียชีวิตยังเป็นป่า ชาวบ้านทราบแต่ว่ามีสหายพรรคคอม มิวนิสต์ฯ ถูกยิงและเผาที่นี่ แต่ไม่รู้ว่าเป็นใคร

กระทั่งเมื่อปีพ.ศ.2529 นางภิรมย์ ภูมิศักดิ์ พี่สาวจิตร และคณะ สืบค้นมาตามหาจุดที่เสียชีวิตจนพบ เหลือเศษกระดูกเพียงไม่กี่ชิ้นเท่านั้น จึงรวบรวมมาทำบุญอุทิศส่วนกุศล และบรรจุไว้ในเจดีย์ที่วัดหนองกุง

ชาวบ้านจึงรับรู้ถึงเรื่องราวที่มาแก่กระดูกนิรนาม ก่อนทราบต่อมาว่าสิ่งที่เขาหลงเหลือไว้มีคุณูปการมากแค่ไหนสำหรับสังคมไทย

ปีต่อมาเริ่มมีคนมาจัดงานรำลึก ถัดมาอีกปีมี หงา คาราวาน และคณะ มาแสดงดนตรีที่ข้างเจดีย์บรรจุอัฐิ ชาวบ้านจึงเริ่มจัดงานรำลึกทุกปีในวันครบรอบการเสียชีวิตของนักต่อสู้ผู้นี้

ด้าน นายพล พลพนาธรรม ผอ.มูลนิธิสายธารประชาธิปไตย กล่าวว่า ที่มั่นใจว่ากระดูกเป็นของจิตร แม่เวลาจะผ่านไปนานถึง 20 ปี เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในเหตุการณ์วันลอบสังหารยังมีชีวิตอยู่ทุกคน และยังจดจำสถานที่ได้อย่างแม่นยำ เพราะภูมิประเทศในช่วงที่พี่สาวและผู้ใกล้ชิดของจิตร สืบคนมาจนพบนั้น ยังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

จุดสังเกตที่สำคัญ คือ ดันไม้แดงขนาดใหญ่ ที่อยู่ห่างจากจุดที่จิตรเสียชีวิตประมาณ 5 เมตร และเป็นจุดเผาศพ ยังคงอยู่ ถัดไปเป็นทุ่งนา และป่าบนเนินดินจุดที่สหาย 2 คน รอรับข่าวจากจิตร หรือสหายปรีชา ที่ออกไปขอชาวบ้าน และเห็นเหตุการณ์ที่จิตรถูกลอบฆ่า

ในงานครั้งนี้ ยังเสนาทางวิชาการเรื่อง "จิตร ภูมิศักดิ์ ให้อะไรกับสังคมไทย" โดยผู้ร่วมประกอบด้วย นายทองใบ ทองเปาด์ ทนาย ความแฉะไขไซไซ เพื่อนสนิทของจิตร, น.พ.พลเดช ปิ่นประทีป อดีตรมช.การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และประธานมูลนิธิสายธารประชาธิปไตย, นายวิฑิต จันดาวงศ์ นักคิดทองถิ่น, และนายวิชาญ รัตนธรรม รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

นายทองใบ เสนาว่า จิตรเป็นผู้ที่มีจิตอาสาต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยมาโดยตลอด ด้วยความเป็นผู้ที่มีหัวใจกว้างหนา สมัยที่เป็นนิสิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำหนังสือประจำปีของมหาวิทยาลัย ฉบับวันที่ 23 ต.ค. 2496 เปลี่ยนรูปแบบแหวกออกจากกรอบเดิม ที่ลงแต่เนื้อหาข่าวชาก เป็นเนื้อหาที่รับใช้ประชาชน

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว รวมถึงบทความที่เขียนลงในหนังสือ สร้างความไม่พอใจให้หลายฝ่าย ทำให้ถูกมหาวิทยาลัยตั้งกรรมการตรวจสอบ และยังถูกตำรวจสันติบาลนำตัวไปสอบสวน แม้สรุปว่าไม่มีความผิด แต่มหาวิทยาลัยยังสั่งพักการเรียนเป็นเวลา 1 ปี

หลังจากจบการศึกษาใน พ.ศ.2500 จิตรสอนหนังสือและมีงานเขียนออกมาจำนวนหนึ่ง และจากงานเขียนเป็นเหตุให้ถูกจับกุมเข้าเรือนจำลาดยาว เมื่อ พ.ศ.2501 พร้อมกับนักหนังสือพิมพ์ และนักเขียนอีกเป็นจำนวนมาก 6 ปีผ่านไป ศาลทหารยกฟ้อง ก่อนได้รับการปล่อยตัวเมื่อวันที่ 30 ธ.ค. 2507 เมื่อออกจากเรือนจำ จิตรหวังใช้ชีวิตอย่างสงบสุขกับครอบครัว และสอนหนังสือในมหาวิทยาลัย แต่กลับถูกรัฐบาลสมัยนั้นบีบบังคับทุกทาง จนต้องหนีเขาป่าไปรวมต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์ฯ และต้องจบชีวิตลงในเวลาไม่นาน

น.พ.พลเดช กล่าวว่า ในประวัติศาสตร์ รอบ 100 ปีให้หลัง

เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกเป็นอย่างมาก และสังคมไทยเปลี่ยนแปลงเป็นการขับเคลื่อนของภาคประชาชน

ประชาชนจะเป็นวีรบุรุษผู้ถากถางเรื่องประชาธิปไตย แต่ทุกคนที่เป็นผู้บุกเบิกต้องเสียสละเลือดเนื้อ และได้รับความเจ็บปวดทุกคน โดยเฉพาะ จิตรเป็นหนึ่งในวีรบุรุษที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์ประชาธิปไตยไทย ในปีหน้า จิตร จะมีอายุครบ 80 ปี หากยังมีชีวิต

คณะทำงานทั้งหมดจึงร่วมกันสืบทอดเจตนารมณ์

เพื่อต้องการให้ประชาชนมีความรู้เรื่องประชาธิปไตยที่แท้จริงโดยจะสร้างศูนย์การเรียนรู้จิตร ภูมิศักดิ์ จำนวน 2 แห่ง แห่งแรกที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อยู่ระหว่างการออกแบบ อีกแห่งอยู่ที่กรุงเทพฯ

อยู่ระหว่างการหาสถานที่ นอกจากนี้ ยังจะรวบรวมบทประพันธ์ทั้งหมด และเรื่องเล่าจากผู้ใกล้ชิด

เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ให้ชนรุ่นหลังศึกษา ตามความฝันของจิตร ที่ต้องการให้ปัญญาแก่เยาวชน

และจัดทำสารคดีที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ของจิตร เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

โดยในวันที่ 13 มิ.ย.ที่จะจัดคอนเสิร์ต "คนยังยืนหยัดโดยท้าวาย"

ที่หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ เวลา 19.00 น. เพื่อนำรายได้สมทบทุน "กองทุนจิตร ภูมิศักดิ์" เป็นหนึ่งในทุนที่จะใช้ทำโครงการสายต่อตามความฝันของ "จิตร ภูมิศักดิ์"

หน้า 5 ข่าวสด ออนไลน์ ขอขอบคุณครับ